

Реалізація дослідно- експериментальної роботи в навчальних закладах області

В. В. Вітюк, проректор з наукової
роботи Волинського ІППО, кандидат
педагогічних наук, доцент

Ідея – це нова комбінація старих елементів.

Немає нових елементів, існують тільки нові комбінації.

Гордон Драйден

Освітнє середовище

- сукупність соціально психологічної, педагогічної, інформаційної, технічної та інших підсистем, що забезпечують досягнення мети навчально-виховного процесу; сукупність матеріальних, духовних та суспільних умов здійснення освітнього процесу (за Ю. Кулюткіним, С. Тарасовим).
- система впливів та умов формування особистості, а також можливостей для її розвитку, які містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні (за В. А. Ясвіним).

Метою дослідно-
експериментальної роботи в
навчальному закладі є перевірка
результативності та можливості
застосування педагогічних та
управлінських інновацій

Важливість дослідно- експериментальної діяльності обумовлена кількома аспектами:

- можливість встановлення рівноправних партнерських стосунків між учителями та учнями;
- організація в процесі навчання продуктивної співпраці тих, хто навчається;
- орієнтація навчання на результат і набуття учнями найважливіших компетентностей;
- можливість практичної реалізації технологічного, суб'єкт-суб'єктного й особистісно зорієнтованого підходів до організації педагогічного процесу.

Працівники Інституту здійснюють науково-методичний супровід дослідно-експериментальної роботи у **32 експериментальних навчальних закладах** регіонального рівня:

- 1 заклад обласного підпорядкування;
 - 20 навчальних закладів м. Луцька;
 - 1 – м. Нововолинська;
 - 1 – Горохівського району;
 - 1- Іваничівського району;
 - 2 – Ківерцівського району;
 - 2 – Володимир-Волинського району;
 - 1 – Локачинського району;
 - 1 – Любешівського району;
 - 1 – Любомльського району;
 - 1 – Луцького району.
- Всього – 32.

Дослідно-експериментальна робота проводиться з таких проблем:

- Інноваційні технології в управлінській діяльності
- Реалізація компетентнісного підходу в управлінні навчально-виховним процесом
- Розвиток життєвих компетентностей учнів в умовах сучасного навчального закладу
- Моделювання компетентної особистості школяра шляхом розвитку дитячої обдарованості
- Формування інтелектуально-пізнавальної компетентності учнів в умовах ЗНЗ
- Створення освітнього середовища для інтелектуального розвитку особистості учнів
- Розвиток інтелектуально-пізнавальної компетентності школярів в умовах інноваційного освітнього середовища
- Технології профільного навчання за спортивним напрямком (профіль «туризм») як можливість задоволення освітніх потреб школярів
- Реалізація моделі Школи сприяння здоров'ю в умовах НВК
- Управління процесом формування соціальної компетентності учнів вечірньої (змінної) школи
- Система роботи педагогічного колективу щодо формування конкурентоспроможного випускника
- Використання інформаційно-телекомунікаційних технологій в навчально-виховному процесі як засіб формування життєвих компетенцій
- Технології інклюзивної освіти дошкільників, які потребують корекції психофізичного розвитку в умовах спеціального дошкільного навчального закладу
- Формування духовності школярів засобами мистецтва
- Соціально-духовна адаптація особистості в умовах освітнього простору школи-інтернату
- Технології моделювання уроку в сучасному навчальному закладі нового типу
- Система роботи педагогів, щодо формування екологічної культури школярів
- Арт-методи розвитку емоційного інтелекту та творчого потенціалу школярів в освітньому просторі
- Вплив лінгвістичного та емоційного інтелекту на розвиток навичок міжкультурної комунікації учнів
- Соціалізація дітей з особливими потребами

Очікувані результати дослідно-експериментальної роботи:

- розробка інноваційних моделей: сучасних навчальних закладів; управлінської діяльності; адаптивного управління; випускника експериментального загальноосвітнього навчального закладу; професійної компетентності педагога-дослідника;
- підготовка програм семінарів і спецкурсів для педагогів та керівників навчальних закладів з питань проектування розвитку сучасної школи;
- укладення методичних рекомендацій щодо здійснення дослідно-експериментальної роботи.

Науково-педагогічні принципи дослідно-експериментальної роботи

- Гуманізація навчально-виховного процесу передбачає запровадження заходів для подолання відчуженості учнів від батьків і вчителів.
- Науковість, яка передбачає використання в роботі наукових досягнень сучасної науки і техніки.
- Демократизація, показниками якої є підвищення рівня співробітництва, взаємоповаги.
- Психологізація, яка передбачає поглиблене вивчення дитини протягом усього періоду навчання в школі, підвищення рівня психологічної культури учнів, батьків та вчителів.
- Самореалізація, яка передбачає творчість учасників навчально-виховного процесу, формування в дитини готовності до саморозвитку.
- Індивідуальний підхід, показником якого є впровадження заходів для підвищення рівня розвитку здібностей кожного учня.
- Культуровідповідність – поступовий вхід у сферу сучасної культури як національної, так і загальнолюдської (освіченість, активність у громадському житті, високоморальність).
- Педагогічна взаємодія як ланцюжок взаємозалежних вербальних і невербальних спілкувань між педагогами і учнями на основі партнерських відносин.
- Повага і довіра до особистості та адекватної вимогливості до неї.

Етапи входження в проблему:

- Первинне входження вчителя до експериментальної роботи.
- Оволодіння загальною структурою дослідно-експериментальної роботи.
- Усвідомлення своєї діяльності, її мотивів, завдань, способів і засобів.
- Виникнення потреби і можливостей удосконалення дослідно-експериментальної роботи, що проявляється у прагненні до самоосвіти.

Цілеспрямована робота щодо професійного розвитку вчителів забезпечує такі позитивні зміни:

- підвищуються загальнопедагогічні та спеціальні знання і вміння вчителя, відбувається їх актуалізація;
- відбуваються зрушення в особистісному компоненті – мотивації професійної освіти та самоосвіти;
- виникає адекватна самооцінка вчителем своєї професійної компетентності та особистісних якостей;
- розкриваються творчі можливості вчителів, що відображається у їхній практичній діяльності;
- розширюється загальна культура вчителів.

...Я повинен пізнати світ і себе,
Я потребую життєвих експериментів.
Я хочу приміряти до себе і ту
роль, і цю, хочу зазнати неймовірного,
хочу перевірити невідоме.
Мені потрібні труднощі й помилки.

В. Леві.